

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI
SKARBOWEJ
W KATOWICACH**

DRUGI URZĄD SKARBOWY w Częstochowie		
dnia	2019 -02- 28	(3)
E-PUAP		
Nr		

Katowice, dnia 27 lutego 2019 r.

2401-IWW2_.0921.6.2019.10/044701

Pan Zbigniew Czop
Naczelnik Drugiego
Urzędu Skarbowego
w Częstochowie

SPRAWOZDANIE

z kontroli uproszczonej przeprowadzonej w Drugim Urzędzie Skarbowym w Częstochowie w dniach: 12-22 lutego 2019 r. przez pracowników Drugiego Działu Kontroli Wewnętrznej (IWW2) Izby Administracji Skarbowej w Katowicach:

- st. eksperta skarbowego
- eksperta skarbowego

Kontrolę przeprowadzono na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w trybie uproszczonym i na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 2401-IWW2_.6.2019.4 z dnia 8 lutego 2019 r. wydanego przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach.

I. Dane ogólne

Nazwa jednostki kontrolowanej
Drugi Urząd Skarbowy w Częstochowie
42-200 Częstochowa, ul. Tkacka 3

Kierownictwo urzędu

Zbigniew Czop - Naczelnik Drugiego US w Częstochowie (NUS)
Marta Młynek - Zastępca Naczelnika Drugiego US w Częstochowie (ZNUS1)
Elżbieta Kaczmarek - Zastępca Naczelnika Drugiego US w Częstochowie (ZNUS2)

II. Przedmiot i zakres kontroli

Postępowanie kontrolno-wyjaśniające w związku ze skargą zarejestrowaną pod nr 2401-IWW3_.050.25.2019.

Krajowa Administracja
Skarbowa

III. Cel kontroli

Celem niniejszej kontroli było wyjaśnienie faktów zgodnie z poleceniem zawartym w piśmie z dnia 6 lutego 2019 r. nr 2401-IWW3_050.25.2019.2/028117 Referatu Kontroli Wewnętrznej w Katowicach.

IV. Podstawa prawna kontroli

- ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092 ze zm.),
- Regulamin organizacyjny Izby Administracji Skarbowej w Katowicach, stanowiący załącznik nr 1 do zarządzenia nr 9/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego Izby Administracji Skarbowej w Katowicach z późn. zm.

V. Ustalenia ogólne kontroli

V.1. Stan faktyczny dotyczący zagadnień objętych kontrolą

Czynności kontrolne przeprowadzono w oparciu o dokumenty pozyskane w trakcie kontroli (karty od 34 do 117).

V. 2. Podstawa prawna funkcjonowania urzędu

Zarządzenie nr 180/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Drugiemu Urzędowi Skarbowemu w Częstochowie.

VI. Ustalenia szczegółowe kontroli

Z zarządzenia nr 180/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Katowicach z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Drugiego Urzędu Skarbowego w Częstochowie wynika, że do kompetencji Referatu SKA-3 należy m.in.:

- pozyskiwanie informacji mogących mieć wpływ na powstanie obowiązku podatkowego, w tym o wydatkach i wartości mienia zgromadzonego przez podatnika,
- typowanie podmiotów do czynności sprawdzających, kontroli podatkowej i postępowań podatkowych oraz sporządzanie planów kontroli,
- dokonywanie czynności sprawdzających,
- analizowanie oświadczeń o stanie majątkowym.

Realizacja powyższych zadań wymaga posiadania przez pracowników zatrudnionych w komórce uprawnień m.in. do aplikacji Czynności Majątkowe (CZM), Dochody i wydatki podatnika (DWP) i Analizator.

Przedstawiony kontrolującym materiał jednoznacznie potwierdza sporządzenie wydruków z bazy CZM, na których zawarte były dane osobowe oraz dane o darowiźnie dotyczące p.

i p. Potwierdzono również fakt sporządzenia ww. wydruków w okresie wskazanym w skardze, na loginie przypisanym do st. eksperta skarbowego

W celu wyjaśnienia przeznaczenia wydruków dotyczących darowizny dla p. i p. oraz miejsca gdzie się znajdują, przyjęto m.in. wyjaśnienia do protokołu od p. (akta sprawy str. 109-112).

Pani oświadczyła, że nie pamięta okoliczności i przyczyn wykonania wydruków na nazwisko p. i p. i nie potrafi w sposób jednoznaczny stwierdzić w jakim celu mogła je sporządzić. Wyjaśniła, że wydruki służyć mogły wyłącznie do realizacji zadań związanych z wykonywaną pracą. Oświadczyła ponadto, że pracuje na różnych programach i wielokrotnie porównuje dane, analizuje i ocenia. Bardzo wiele nazwisk weryfikuje w ciągu dnia i nie pamięta kiedy i kogo poddawała weryfikacji. W trakcie realizacji obowiązków służbowych forma papierowa pozwala jej na większy komfort pracy. Zgodnie z oświadczeniem st. eksperta skarbowego zbędne wydruki zniszczyła w niszczarce, a zawarte w nich informacje nie zostały udostępnione osobom nieupoważnionym.

Wykluczono prawdopodobieństwo wygenerowania wspomnianych wydruków przez innych pracowników, ponieważ p. oświadczyła, że nie udostępniała współpracownikom swojego loginu lub hasła zarówno do systemu CZM jak i do innych programów komputerowych.

W związku z tym, że p. nie pamiętała faktu sporządzenia wydruków na nazwisko przedstawiła inne możliwe przyczyny, dla których mogła je wykonać. Jedną z nich mogło być posłużenie się wydrukami celem weryfikacji poprawności migracji danych pomiędzy systemami. Porównując dane zmigrowane z danymi p. i p. które były aktualne, oceniła czy proces ten przebiegł prawidłowo. Oświadczyła, że dane zawarte w aplikacji CZM, DWP na skutek niewłaściwego zmigrowania mogą się różnić i przedstawiła wyciąg danych osobowych przetwarzanych w CZM dwóch innych podatników, których danymi również posługiwała się celem ustalenia aktualności baz danych. Zauważa się jednak, że w pierwszym przypadku do danych podatnika sięgnęła raz w roku 2011, 2012 i 2014, w drugim przypadku raz w roku 2011 i 2017, trudno więc uznać ten sposób za praktykę często stosowaną (akta sprawy str. 33-34).

Konieczność weryfikowania danych zawartych w raporcie uzyskanym z aplikacji DWP w zakresie ich poprawności i zgodności z danymi zawartymi w aplikacjach źródłowych potwierdza dokument prawa wewnętrznego, tj. załącznik do komunikatu nr 6/2017 Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w Częstochowie z dnia 20 lutego 2017 r. który w § 12 ust. 1 nakazuje weryfikację danych zawartych w raporcie w zakresie ich poprawności i zgodności z danymi zawartymi w aplikacjach źródłowych (akta sprawy str. 94).

Pani okazała kontrolującym wydruki z programu Analizator zawierające przykładowe analizy danych zawartych w oświadczeniu o stanie majątkowym (4 sztuki). Z analiz wynika, że program Analizator nie uwzględniał danych wprowadzonych do aplikacji CZM (akta sprawy str. 62, 68, 74, 76).

Celem wyjaśnienia kwestii częstotliwości i prawidłowości migracji danych pomiędzy systemami kontrolujący zwrócili się z zapytaniem do Zastępcy Dyrektora Izby Administracji Skarbowej kierującego pionem informatyków (akta kontroli str. 113). Z udzielonej odpowiedzi wynika m.in. że migracje mogą być ustawione np. codziennie, jednak preferowanym rozwiązaniem jest raz na tydzień lub raz na dwa tygodnie. Możliwość występowania błędów po zmigrowaniu danych z systemów DWP i CZM została uwiarygodniona, jednak użytkownik aplikacji DWP nie ma możliwości dokładnego sprawdzenia prawidłowości wszystkich zmigrowanych danych ale może to sprawdzić wrywkowo. Każdorazowo po zalogowaniu się do aplikacji DWP użytkownik ma możliwość sprawdzenia informacji o ostatnio wykonanym imporcie, w tym dacie importu i czy nie zakończył się błędem (akta kontroli str. 114-115).

Jako kolejny możliwy powód sporządzenia wydruków p. wskazała przyuczenie kontrolera skarbowego Drugiego Urzędu Skarbowego w Częstochowie p.

w obszarze funkcjonowania programu CZM. Na tę okoliczność kontrolujący przyjęli pisemne wyjaśnienie od ww. pracownika, które potwierdziły, że takie zdarzenie w roku 2018 miało miejsce, jednak nie udało się ustalić, czy wówczas wydruki na nazwisko zostały sporządzone.

Zdaniem p. sporządzenie wydruków mogło zostać również podyktowane koniecznością weryfikacji danych zawartych w zapytaniach kierowanych do Drugiego Urzędu Skarbowego w Częstochowie przez inne instytucje, bądź przez pracowników innych komórek Urzędu. Czynności takie nie zostałyby odnotowane z uwagi na brak procedury wewnętrznej lub przyjętej praktyki dokumentowania.

Ustalono ponadto, że w latach 2015 – 2018 nie były prowadzone w Drugim Urzędzie Skarbowym w Częstochowie wobec p. i p. postępowania kontrolne, podatkowe, sprawdzające i egzekucyjne, co uzasadniałoby przeglądanie lub drukowanie danych tych podatników. W tym czasie mogły być prowadzone czynności weryfikacyjne lub analityczne (akta kontroli str. 37).

VII. Wnioski i zalecenia pokontrolne

W oparciu o zgromadzony materiał nie można stwierdzić, że p. udostępniła sporządzone wydruki bądź informacje w nich zawarte osobom nieuprawnionym, choć niewątpliwie wydruki takie zostały sporządzone. W swoich wyjaśnieniach podaje ewentualne przyczyny sporządzenia wydruków, których nie można wykluczyć.

Krąg osób, które posiadają dostęp do danych znajdujących się w systemach komputerowych obejmuje wszystkich pracowników kontrolowanego Urzędu posiadających dostęp do aplikacji Poltax, e-ORUS i CZM. Spośród tych programów jedynie aplikacja CZM pozwala na weryfikację aktywności użytkownika, w pozostałych przypadkach po przejrzaniu i wydrukowaniu danych nie pozostaje ślad w systemie. Zatem każdy z pracowników, posiadający uprawnienia, teoretycznie mógł pozyskać te dane. Zarówno system Poltax i e-ORUS umożliwia przeglądanie danych m.in. dotyczących spraw spadkowych, bez odnotowania tego faktu w systemie.

Zaistniała sytuacja pokazuje jak istotne znaczenie ma wzmocnienie świadomości pracowników w zakresie odpowiedzialnego użytkowania systemów przeznaczonych do przetwarzania danych w ramach obowiązków służbowych i zachowania zasad postępowania przewidzianych w przepisach prawa. Szczególne znaczenie ma to w zakresie przepisów dotyczących zachowania tajemnicy skarbowej jak i bezpieczeństwa danych osobowych. Jedną z podstawowych funkcji bezpieczeństwa jest właściwość pozwalająca przypisać określone działanie w systemie do osoby a przetwarzanie powinno mieć miejsce tylko w przypadkach realizacji konkretnych zadań związanych z wykonywanymi zadaniami.

W związku z powyższym polecam:

- stosować zapisy zawarte w Polityce Bezpieczeństwa Danych Osobowych wprowadzonej zarządzeniem nr 75/2018 DIAS z dnia 24 maja 2018r.,
- wprowadzić formę pisemną potwierdzania sporządzania wydruku z aplikacji komputerowej na potrzeby związane z wykonywanymi zadaniami służbowymi przez innego pracownika niż sporządzającego wydruk,

- zweryfikować czy do zasobów informatycznych mają dostęp wyłącznie uprawnione osoby, zgodnie z zakresem wykonywanych obowiązków.

VIII. Pouczenie

Zgodnie z art. 52 ust. 5 ustawy o kontroli w administracji rządowej, Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego w Częstochowie ma prawo przedstawić stanowisko do sprawozdania, w terminie 3 dni roboczych od dnia jego otrzymania. Powyższe nie wstrzymuje realizacji ustaleń kontroli.

W zastępstwie Dyrektora
Izby Administracji Skarbowej w Katowicach
Z-ca Dyrektora
Mariusz Cupiał
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Otrzymują:

1/ Naczelnik Drugiego US w Częstochowie,
2/ IAS IWW2 a/a.

